

Пољопривредне
саветодавне и
стручне службе
Републике Србије

The Republic of Serbia
Ministry of Agriculture,
forestry and water management

Република Србија
Министарство пољопривреде,
шумарства и водопривреде

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача за територију Републике Србије без АП Војводине

Модул 15: „Регенеративна пољопривреда и праксе које омогућавају очување природних ресурса“

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Сања Васиљевић

**Значај и улога покровних усеви
у регенеративној пољопривреди**

www.ifvcns.rs

www.nsseme.com

sanja.vasiljevic@ifvcns.ns.ac.rs

Покровни усеви-САД

- ❖ Коришћење покровних усева у САД је значајно повећано у периоду од 1995-2017 (увођењем подстицаја од стране државе за примену добрих пољопривредних пракси)
- ❖ Министарство пољопривреде САД инвестирало је 2011. године, преко 5 милијарди долара на програме подстицаја за гајење покровних усева

„Зелена плаћања“

- ❖ гајење легуминоза на 7% обрадивих површина

Покровни усеви -ЕУ

- ❖ Европска унија је започела промовисање употребе покровних усева у пољопривреди увођењем тзв зелених плаћања (реформе Заједничке Аграрне Политике, из 2013. г.)

- ❖ **Гајење покровних усева** је основа одрживе и органске производње, посебно са аспекта **сузбијања корова** и **ефикасног искоришћавања азота**.
- ❖ Под изразом **покровни усев** подразумева се више различитих мера одржавања земљишта под вегетацијом:

- зимски покровни усеви
- зеленишно ђубрење
- живи малчеви или међуусеви
- сетва крмног биља иза главног усева односно накнадни усеви

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача

Регенеративна пољопривреда базирана на 6 принципа:

- ✓ минимално нарушавање земљишта
- ✓ трајна покривка земљишта
- ✓ ротација усева

ИПАРД III програм за период
2021-2027. године

Мера 4
АГРО-ЕКОЛОШКО-КЛИМАТСКА МЕРА И
ОРГАНСКА ПРОИЗВОДЊА

IPARD

- ✓ очување биодиверзитета
- ✓ „жив корен“ током целе године
- ✓ увођење испаше и интегрисање са сточарском производњом

Жита

Легуминозе

- временски услови
- циљ газдинства
- тип земљишта
- одабир главног усева

Купусњаче

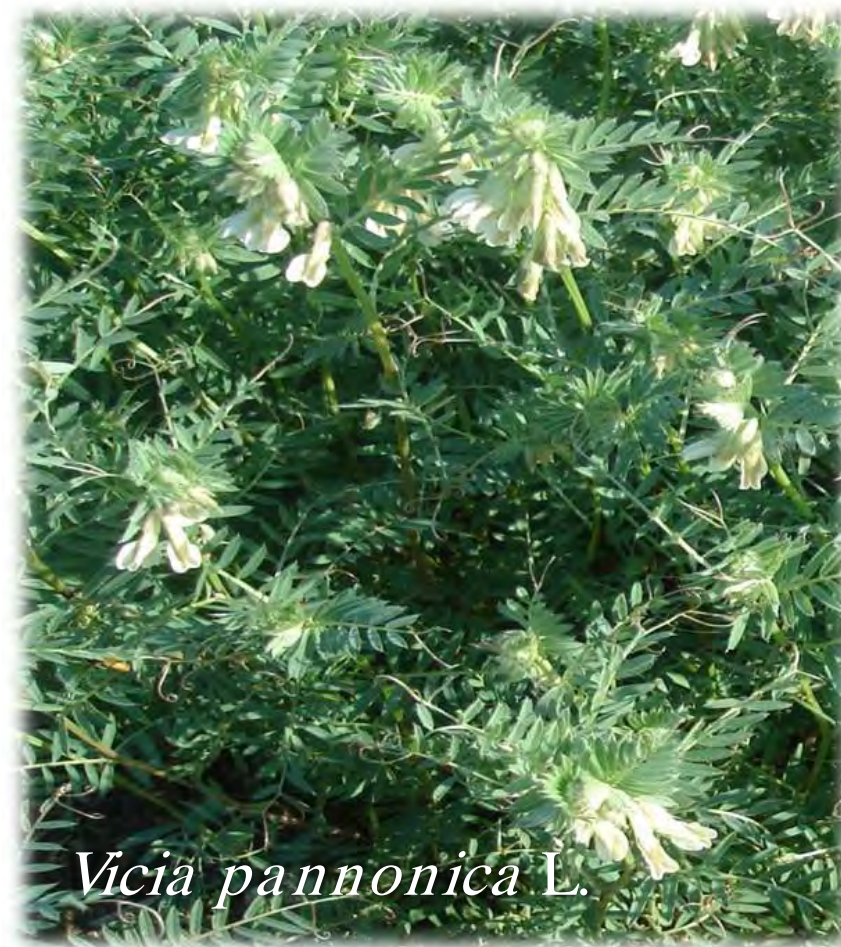

Остале врсте...

Покровни усев

Шта се очекује од покровног усева?

- ✓ способност стварања **велике количине надземне и подземне масе**
- ✓ способност **фиксирања атмосферског азота**
- ✓ **јак коренов систем**, велике апсорпционе моћи
- ✓ **скромних захтева** у погледу исхране
- ✓ прилагођеност **сиромашнијим земљиштима**
- ✓ способност прилагођавања **засењеним условима**
- ✓ способност **заштите од ерозије**
- ✓ **супресивно дејство** на корове

Vicia pannonica L.

❖ ОЗИМИ УСЕВ:

озима раж, грахорица, детелине, озими
сточни грашак, луцерка, овас, озиме
купусњаче

- Сетва: од августа до средине новембра
- ✓ контрола ерозије
- ✓ контрола штеточина,
- ✓ **фиксација азота**

❖ СЕТВА У ПРОЛЕЋЕ

суданска трава, хељда, јари грашак и боб,
соја, јаре купусњаче

- Сетва: од марта до краја августа
- ✓ брз почетни пораст
- ✓ контрола корова
- ✓ **побољшање плодности земљишта**

Време сетве покровног усева?

Cover Crop Periodic Table

Cool Season Plants						Warm Season Plants		
Grass	Broadleaf Plants						Grass	
Barley							Pearl Millet (wk)	
Oat (wk)	Arugula					Safflower (wk)	Foxtail Millet (wk)	
Ryegrass	Flax (wk)	Legumes				Buckwheat (wk)	Proso Millet (wk)	
Wheat	Rape	Turnip (wk)	Winter Field Pea	Chickling vetch (wk)	Medic	Chickpea (wk)	Sunflower (wk)	Sudan grass (wk)
Cereal rye	Phacelia	Radish (wk)	Lentil	Red clover	Ladino clover	Cowpea (wk)	Amaranth (wk)	Teff (wk)
Triticale	Canola / Mustards	Beet	Spring Pea (wk)	Crimson clover	Bean (wk)	Soybean (wk)	Chicory	Grain Sorghum (wk)
Forage Oat (wk)	Ethiopian Cabbage	Tyfon (wk)	Vetch	Sweet clover	Alfalfa	Sun Hemp (wk)	Flower mix	Corn (wk)

(wk) = winter killed

Periodic table of cover crops showing cool season and warm season cover crops, grasses, broadleaves, and legumes to put together diverse cover crop mixtures.

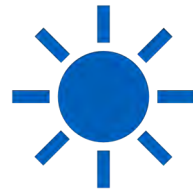
Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Покровни усев- Време сетве

❖ ЈЕСЕЊИ-МЕЂУСЕЗОНСКИ УСЕВИ:
август - средина новембра

озима раж, грахорица, црвена детелина, озими
сточни грашак, овас, озиме купусњаче

❖ СЕТВА У ПРОЛЕЋЕ
март - крај августа

суданска трава, хељда, фацелија, јари грашак и
грахорица, соја, јаре купусњаче

Покровни усеви- Начин сетве

монукултура

слачица

здружена сетва

легуминоза и стрнина

**смеша више биљних
врста (Grower Seed doo)**

*крмни грашак, овас, уљана и
дајкон ротква, фацелија,
персијска детелина*

- **контрола ерозије:** врсте са жиличастим кореном (**стрнине и траве**)
- **фиксација азота:** укључивање легуминоза (**грахорица, детелина, грашак**)
- **сузбијање корова:** врсте које брзо покривају земљиште, као што су **фацелија, хељда, или купусњаче** које имају алелопатско дејство на корове
- **решавање збијености земљишта:** врсте са дубоким кореном (**суданска трава, дајкон ротква, уљана ротква**) или **раж** која смањује површинску збијеност земљишта

Покровни усеви- Циљ

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Покровни усеви-Тип земљишта

❖ Тешка глиновита земљишта:

✓ врсте са дубоким кореном: луцерка, уљана и дајкон ротква (смањују збијеност земљишта и побољшавају дренажу)

❖ Песковита земљишта

✓ врсте са убрзаним почетним порастом: сирак, суданска трава, раж и др стрнине (помаже задржавање влаге у земљишту)

❖ **ПОЗИТИВНО УТИЧУ НА:**

- ✓ повећање приноса главног усева
- ✓ садржај хумуса и органског угљеника у земљишту
- ✓ структуру и водни капацитет земљишта
- ✓ смањење ерозије водом и ветром
- ✓ повећавају приступачност једињења фосфора из земљишног раствора
- ✓ смањују емисију најважнијих гасова стаклене баште(CO₂ и N₂O)
- ✓ контрола корова, болести и штеточина

Покровни усев-Легуминозе

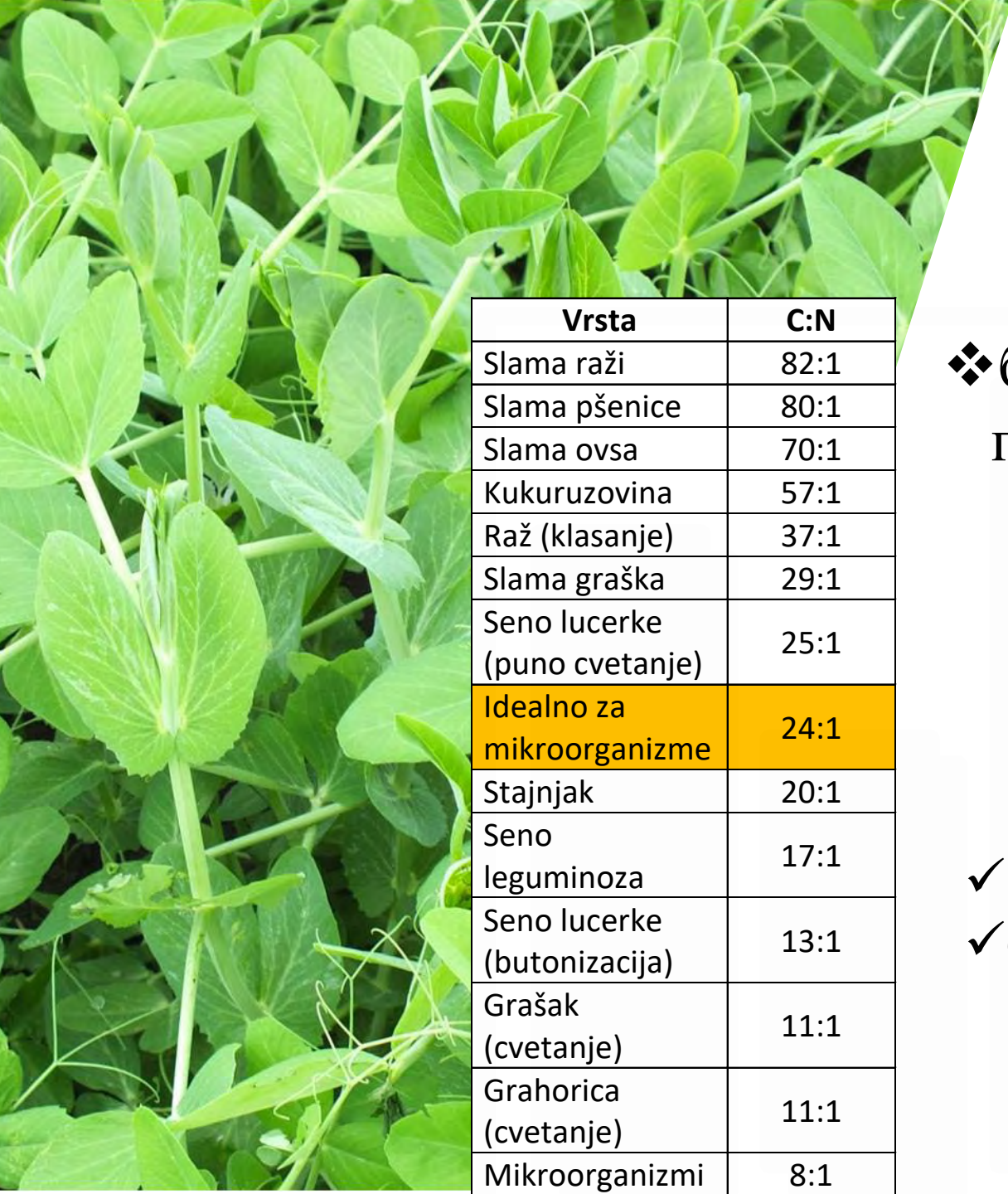
Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Заједничка Аграрна Политика - ЕУ

- реформе Заједничке Аграрне Политике ЕУ из 2013. год. („Зелена плаћања”)-гајење легуминоза на 7% обрадивих површина
- реформе Заједничке Аграрне Политике ЕУ за период 2023-2027 (субвенције за ЕУ фармере)
- ❖ „Еко-шема плаћања“: повећање површина под легуминозама, гајење здружених или покровних усева, који доприносе очувању земљишта, усвајање интегрисаних агроеколошких система који укључују значајан удео легуминоза
- ❖ „Додатна плаћања“: за пољопривреднике који примењују одрживе системе производње, као што је **плодосмена са легуминозама**
- ❖ Допринос биодиверзитету: **Легуминозе подржавају повећање биодиверзитета**, што је кључни циљ ЕУ стратегије „Од фарме до виљушке“
- ❖ Подршка протеинским усевима: Кроз **специфичне подстицаје за производњу легуминоза за храну и сточну храну**, смањујући зависност од увоза соје

Легуминозе-Еколошки сервис -Крмни грашак-

Vrsta	C:N
Slama raži	82:1
Slama pšenice	80:1
Slama ovsа	70:1
Kukuruzovina	57:1
Raž (klasanje)	37:1
Slama graška	29:1
Seno lucerke (puno cvetanje)	25:1
Idealno za mikroorganizme	24:1
Stajnjak	20:1
Seno leguminoza	17:1
Seno lucerke (butonizacija)	13:1
Grašak (cvetanje)	11:1
Grahorica (cvetanje)	11:1
Mikroorganizmi	8:1

❖ биљни остаци
покривних усева - легуминоза

- ✓ узак C : N однос
- ✓ бржа разградња органске материје

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Покровни усеви-Грахорице

(Vicia sativa L.)

(Vicia villosa L.)

(Vicia pannonica L.)

Покровни усеви – Вишегодишње легуминозе

- ❖ **црвена детелина** и **луцерка** као покровни усев могу повољно да утичу на повећање приноса главног усева, уз смањење трошкова примене азота
- ❖ као покровни усев се понашају као **ЖИВИ МАЛЧ** и на тај начин утичу на смањење губитка воде евапоризацијом и површинским отицањем
- ❖ значајно мања употреба пестицида
- ❖ очувању биолошке равнотеже, увећање специф. група земљишних организама као што су они који су укључени у симбиотску азотофиксацију

Покровни усеви- Једногодишње детелине

❖ **Једногодишње детелине** могу служити као **живи малч** у воћњацима, виноградима као и у повртарској производњи

- ✓ **обично се сеју зими**
- ✓ **као чисти усев или у смеши са травама**
- ✓ **одржива производња**
- ✓ **заштита од ерозије**
- ✓ **брз почетни пораст**
- ✓ **кратак вегетациони период**
- ✓ **богате нектаром-одлична пчелиња паша**

Trifolium resupinatum L.

Trifolium alexandrinum L.

Trifolium incarnatum L.

Trifolium vesiculosum L.

Дан поља, Бајмок
20.09.2024.

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Примери добре праксе

РАТАРСКА ПРОИЗВОДЊА, Бачка

❖ гајене културе као главни усев: **пшеница, јечам, кукуруз сунцокрет, уљана репица**

„РЕГЕНЕРАТИВНА&КОНЗЕРВАЦИЈСКА ОБРАДА“

Пољопривредно газдинство Флориан Фаркаш

Пољопривредна површина: 30ха

Процент под регенеративним усевима: 100%

Преовлађујући тип земљишта: ливадска црница,
деградирани чернозем

- ✓ **озима сетва покровне смеше:** просо, лан, хељда, сунцокрет, пискавица, нигер и дајкон ротква
- ✓ **главни усев наредне године :** соја

Примери добре праксе

ВОЋАРСТВО И ВИНОГРАДАРСТВО, Срем

❖ заоравање озимих махунарки
(грашак и грахорица)

❖ обогаћује земљиште : ✓ 35-40 t ha-1 биомасе
✓ 100-200 kg N ha-1

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Примери добре праксе

СЕМЕНСКА ПРОИЗВОДЊА, Банат

- ❖ **црвена детелина и луцерка** као покровни усев могу повољно да утичу на повећање приноса семена главне културе, уз смањење трошкова примене азота
- ❖ као покровни усев се понашају као **ЖИВИ МАЛЧ**

ВОЋАРСТВО, ВИНОГРАДАРСТВО, ПОВРТАРСТВО

једногодишње детелине:

❖ „живи малч“

❖ одлична пчелиња паша

александријска
детелина

персијска
детелина

инкарнатска
детелина

Покровни усев (комерцијализоване смеше - RAGT)

MÉLANGE SANTÉ DES SOLS

PUZZ COVER BIOMASSE

- Diversité des systèmes racinaires
- Rapidité d'implantation
- Entretien de la biodiversité
- Espèces gélives

MÉLANGE SANTÉ DES SOLS

PUZZ COVER PLUS

- Diversité des systèmes racinaires
- Rapidité d'implantation
- Entretien de la biodiversité
- Espèces gélives
- Associable à d'autres espèces

MÉLANGE SANTÉ DES SOLS

PUZZ FERTI START

- Rapidité d'implantation
- Espèces gélives
- Synthèse naturelle d'azote

MÉLANGE SANTÉ DES SOLS

PUZZ NEMA BETTERAVE

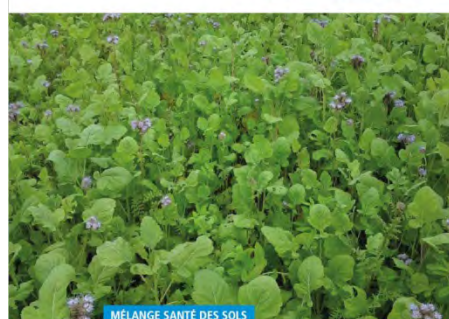
- Mélange conforme à la réglementation
- Action de réduction des nématodes
- Entretien de la biodiversité

MÉLANGE SANTÉ DES SOLS

PUZZ SOL STRUCTURE

- Mélange adapté aux intercultures longues
- Diversité des systèmes racinaires
- Système racinaire profond
- Rapidité d'implantation
- Présence de légumineuses visant à fournir de l'azote

MÉLANGE SANTÉ DES SOLS

PUZZ SOL BRASSICA

- Diversité des systèmes racinaires
- Travail sur la structure en profondeur
- Amélioration de la structure de surface
- Rapidité d'implantation
- Adaptation aux intercultures courtes entre deux céréales

MÉLANGE SANTÉ DES CULTURES

PUZZ NEMA MAÏS

- Piégeage des nématodes du maïs
- Mélange multi-espèces
- Diminution des populations de nématodes spécifiques du maïs
- Implantation rapide

MÉLANGE SANTÉ DES CULTURES

PUZZ NEMA CAROTTE

- Piégeage des nématodes de la carotte
- Mélange multi-espèces
- Efficacité nématicide à spectre large
- Biomasse courte

MÉLANGE SANTÉ DES SOLS

PUZZ COVER BIOMASSE

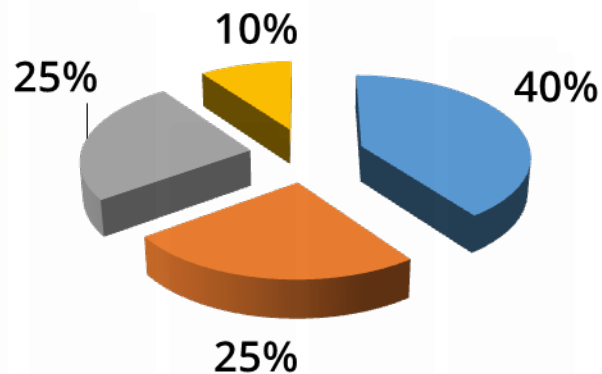
- Разноврсност кореновог система
- Брзина заснивања
- Одржавање биодиверзитета
- Врсте отпорне на мраз

❖ **Датум сетве:** од јула до 15 септембра

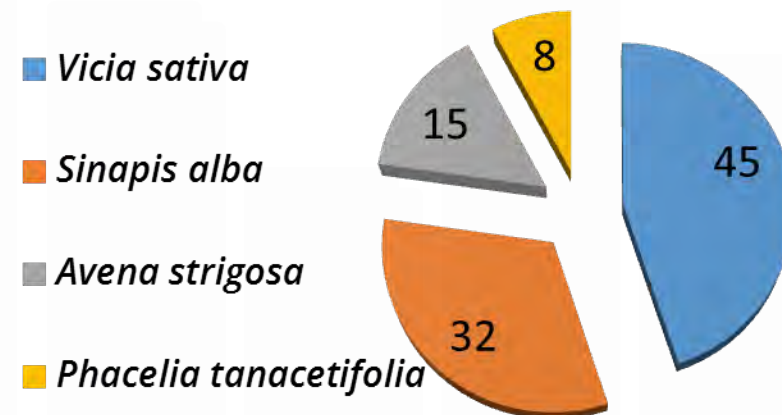
❖ **Заоравање пре пролећне сетве**

Покровни усев са грахорицом за биомасу

удео у смеши (%)

број биљака-170/м²

Сетвена норма: 15 кг/ха

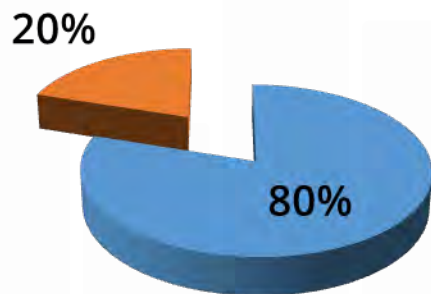
- ✓ брзорастуће врсте, као што су бела слачица (*Sinapis alba*) и фацелија (*Phacelia tanacetifolia*) играју значајну улогу као покровни усев у сузбијању корова
- ✓ учешће јаре грахорице (*Vicia sativa*) побољшава плодност земљишта, обезбеђујући значајне количине азота наредном усеву
- ✓ специфичан састав смеше омогућава да се из земљишта извуку минералне материје као што су фосфор и калијум који ће бити доступни накнадном усеву

Покровни усев са грахорицом за биомасу

- Разноврсност кореновог система
- Брзина заснивања
- Одржавање биодиверзитета
- Врсте отпорне на мраз
- **Здруживањеса другим усевима**

удео у смеши (%)

број биљака/м²

Сетвена норма: 12,5 кг/ха +

**80 кг/ха боб (*Vicia faba*) или
10 кг/ха црни овас (*Avena strigosa*)
8 кг/ха сунцокрет (*Helianthus annuus*)
5 кг/ха бела слачица (*Sinapis alba*)**

Датум сетве: јули, август, септембар

*Заоравање пре пролећне сетве (коришћење као покровног, међусезонског усева)

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Покровни усев за побољшање плодности земљишта

MÉLANGE SANTÉ DES SOLS

PUZZ FERTI START

- Брзина заснивања
- Повећање плодност земљишта
- Побољшање структуре земљишта
- Врсте отпорне на мраз
- Контрола корова

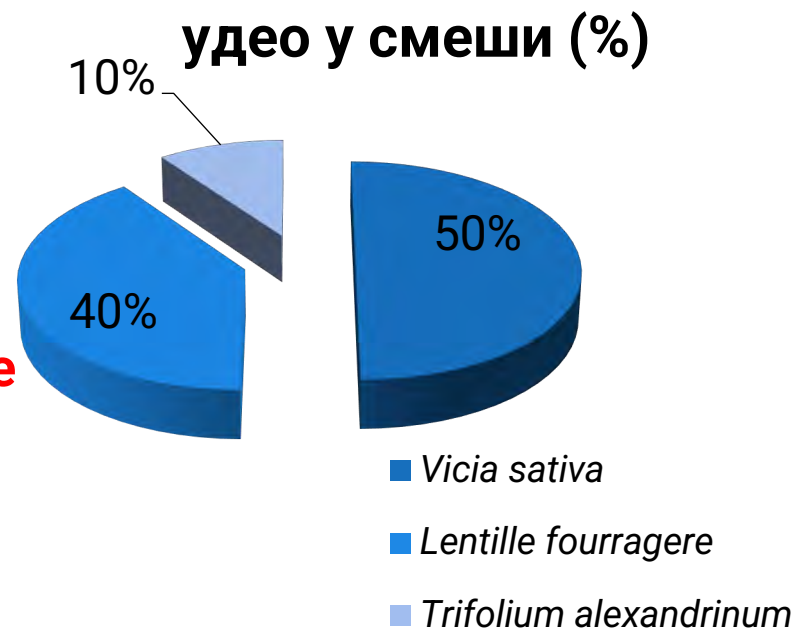
Датум сетве: јули, август, септембар

❖ Међусезонски крмни усев

❖ Покровни усев

*Одлична заштита од ерозије

Сетвена норма: 20 кг/ха

врста	принос суве материје (т/ха)	везани азот (кг/ха)	ослобођени азот (кг/ха)
<i>Trifolium alexandrinum</i>	0,7		
<i>Vicia sativa</i>	0,8	105	50
<i>Lentille fourragere</i>	1,0		

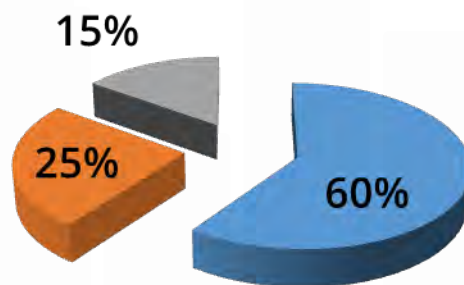
Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Покровни усев за поправку структуре земљишта

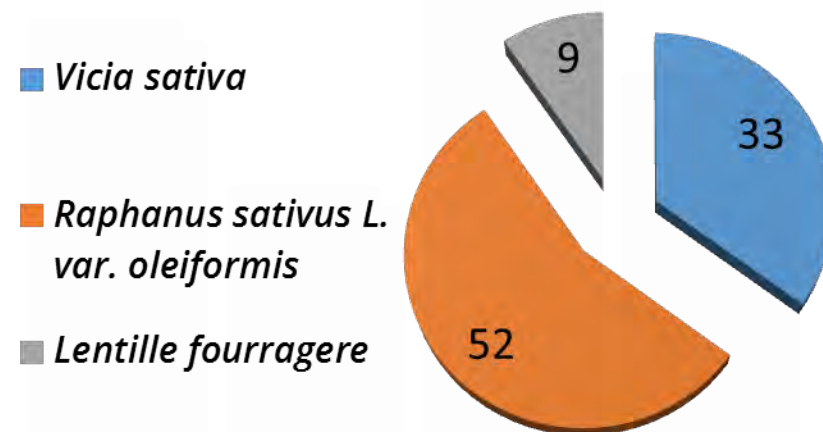

- Смеша погодна као међусезонски усев (у дужем периоду)
- Побољшање структуре земљишта
- Повећање плодност земљишта
- Брз почетни пораст
- Контрола корова

удео у смеши (%)

број биљака/м²

Сетвена норма: 20 кг/ха

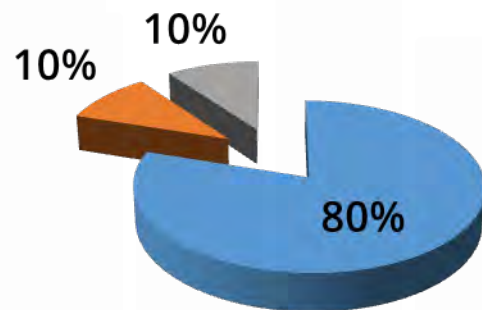
- ❖ брзорастуће врсте, као што су: јара грахорица (*Vicia sativa*), уљана ротква (*Raphanus sativus L. var. oleiformis*) и крмно сочиво (*Lentille fourragere*) играју значајну улогу као покровни усев у сузбијању корова
- ❖ **Датум сетве: од средине јула до почетка септембра**

Покровни усев за поправку структуре земљишта

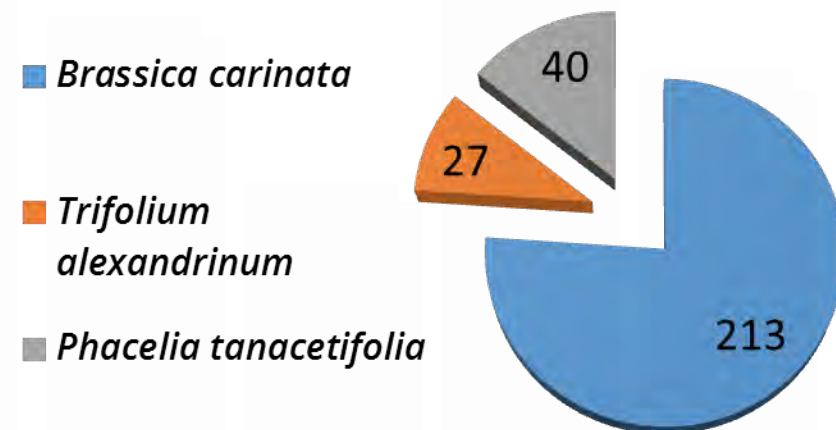

- Смеша погодна као међусезонски усев
- Разноврсност кореновог система
- Побољшање структуре земљишта на различитим дубинама
- Брзо покривање земљишта
- Контрола корова

удео у смеши (%)

број биљака/м²

Сетвена норма: 8 кг/ха

- ❖ смеша је погодна да се гаји као међусезонски усев (у краћем року) између две главне културе. Коренов систем *Brassica carinata* је моћан, те разрахљује земљиште у дубљим слојевима док површински корен *Phacelia tanacetifolia* побољшава структуру земљишта у површинском слоју

❖ **Датум сетве: од средине јула до краја августа**

Покровни усев (комерцијализоване смеше - PROSEEDS®)

ČESKÉ MEZIPLODINY
www.proseeds.cz

PROSEEDS®

GREEN MANURE

WE ARE BUILDING SOIL RICH IN ORGANIC MATTER

COVER CROPS MIXTURES
FALLOW MIXTURES
NECTAR RICH MIXTURE

ZELENÉ HNOJENÍ

www.proseeds.cz
CZECH SEED COMPANY

COVER CROP MIXTURES FOR 2022

<p>GREENING 1</p> <p>Strong phacelia and legume mixture</p> <p>Components: Phacelia tanacetifolia or Phacelia congesta, Trifolium vesiculosum, Trifolium incarnatum</p> <p>Sowing rate: 10 kg/ha</p>	<p>GREENING 2</p> <p>Rapid soil cover, reduction of soil compaction</p> <p>Components: Phacelia tanacetifolia, Phacelia congesta, Trifolium incarnatum</p> <p>Sowing rate: 8 kg/ha</p>	<p>GREENING 3</p> <p>Soil improvement, frost kill mixture</p> <p>Components: Phacelia tanacetifolia, Raphanus sativus Trifolium alexandrinum, Fagopyrum esculentum or Niger</p> <p>Sowing rate: 14 kg/ha or 6 kg/ha</p>	<p>GREENING 4</p> <p>Quality green manure</p> <p>Components: Phacelia tanacetifolia, Raphanus sativus Trifolium alexandrinum, Fagopyrum esculentum or Niger</p> <p>Sowing rate: 15 kg/ha or 8 kg/ha</p>
<p>GREENING 5</p> <p>Eradicates nematodes</p> <p>Components: Sinapis alba, Camelina sativa</p> <p>Sowing rate: 8 kg/ha</p>	<p>GREENING 6</p> <p>Fast greening, soil improvement</p> <p>Components: Raphanus sativus, Camelina sativa</p> <p>Sowing rate: 6 kg/ha</p>	<p>GREENING 7</p> <p>Breaker of cereal rotation</p> <p>Components: Raphanus sativus, Camelina sativa, Lepidium sativum</p> <p>Sowing rate: 6 kg/ha</p>	<p>GREENING 8</p> <p>Tasty catch crop</p> <p>Components: Secale cereale var. multicaule, Lolium multiflorum</p> <p>Sowing rate: 60 kg/ha</p>

Покровни усев (комерцијализоване смеше - PROSEEDS®)

GREENING 1: Смеша фацелије и легуминоза

Components: *Phacelia tanacetifolia*, *Phacelia congesta*
Trifolium vesiculosum, *Trifolium incarnatum*

Сетвена норма: 10 kg/ha

GREENING 2: Брзо покривање и смањење збијености земљишта

Components: *Phacelia tanacetifolia*, *Phacelia congesta*,
Trifolium incarnatum

Сетвена норма: 8 kg/ha

GREENING 3: Побољшање квалитета земљишта – (измрзавајуће смеше)

Components: *Phacelia tanacetifolia*, *Raphanus sativus*,
Trifolium alexandrinum, *Fagopyrum esculentum* or *Niger*

Сетвена норма: 14 kg/ha or 6 kg/ha

GREENING 4: Квалитетно зеленишно ђубриво

Components: *Phacelia tanacetifolia*, *Raphanus sativus*
Trifolium alexandrinum, *Fagopyrum esculentum* or *Niger*

Сетвена норма: 15 kg/ha or 8 kg/ha

Покровни усев (комерцијализоване смеше - PROSEEDS®)

МЕШАВИНА ВИШЕГОДИШЊЕГ УГАРА

Components: *Phacelia tanacetifolia* or *Phacelia congesta*, *Fagopyrum esculentum*, *Camelina sativa*, *Raphanus sativus*, *Trifolium alexandrinum*, *Trifolium incarnatum*; *Trifolium pratense*, *Trifolium vesiculosum*

Сетвена норма: 14 kg/ha

СМЕШЕ БОГАТЕ НЕКТАРОМ

Components: *Camelina sativa*, *Phacelia tanacetifolia*, *Fagopyrum esculentum*, *Lepidium sativum*, *Melilotus albus*, *Trifolium alexandrinum*, *Trifolium incarnatum*, *Trifolium pratense*,

Сервена норма: 15 kg/ha or 8 kg/ha

FALLOW MIXTURES

ANNUAL FALLOW MIXTURE

Components: *Phacelia tanacetifolia* or *Phacelia congesta*, *Fagopyrum esculentum*, *Camelina sativa*, *Sinapis alba*

Sowing rate: 7 kg/ha

PERENNIAL FALLOW MIXTURE

Components: *Phacelia tanacetifolia* or *Phacelia congesta*, *Fagopyrum esculentum*, *Camelina sativa*, *Raphanus sativus*, *Trifolium alexandrinum*, *Trifolium incarnatum*, *Trifolium pratense*, *Trifolium vesiculosum*

Sowing rate: 14 kg/ha

PRO SEEDS PRESENTS VARIETIES

Czech blue poppy – variety **ONYX**
• Very early variety gives high yield
• Tolerant to lodging and diseases
• Top seeds quality

Naked oat, *Avena nuda* – variety **INOVEC**

Phacelia congesta – variety **FIONA** – our unique
Trifolium vesiculosum – variety **VASIL**
Safflower, *Carthamus tinctorius* – variety **ARA**
Mustard, *Sinapis alba* – variety **AGENT**
Camelina sativa – variety **ZUZANA**
Cress, *Lepidium sativum* – **NEW ONE**
• Easy to grow, fast cover of soil
• Reduces soil compaction
• Not attractive to pests

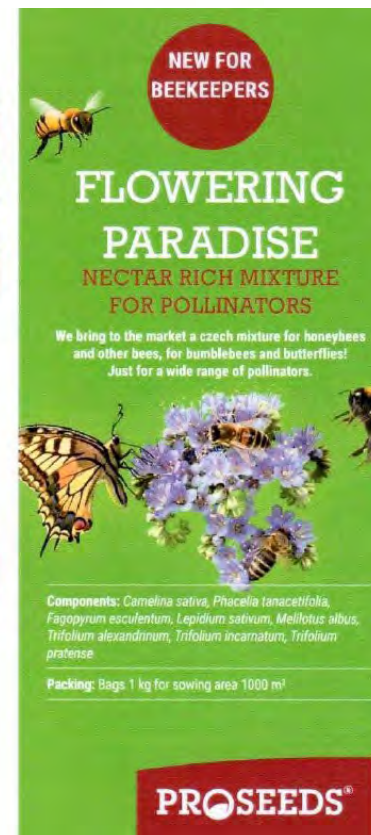
CZECH BLUE
POPPY ONYX

LOOKING FOR
PARTNERS TO
DEVELOP OUR
MIXTURES AND
VARIETIES

VISIT:

www.proseeds.cz
www.zelene-hnojeni.cz

PRO SEEDS s.r.o.
Smetanovo náměstí 279, 580 01 Havlíčkův Brod, Czech Republic
Petr Robotka: +420 602 535 818 • robotka@proseeds.cz

NEW FOR BEEKEEPERS

FLOWERING PARADISE

NECTAR RICH MIXTURE FOR POLLINATORS

We bring to the market a czech mixture for honeybees and other bees, for bumblebees and butterflies! Just for a wide range of pollinators.

Components: *Camelina sativa*, *Phacelia tanacetifolia*, *Fagopyrum esculentum*, *Lepidium sativum*, *Melilotus albus*, *Trifolium alexandrinum*, *Trifolium incarnatum*, *Trifolium pratense*

Packing: Bags 1 kg for sowing area 1000 m²

PROSEEDS®

- ❖ одрживо управљање ресурсима
- ❖ заштита животне средине
- ❖ прехранбена сигурност

➤ увођењем субвенција за прописане операције:

- ✓ успоравањ у губитка органске материје у земљиштима Србије
- ✓ диверзификацији, еколошки прихватљивих и одрживих система пољопривредне производње

НАПОМЕНА: Годишња штета у ЕУ изазвана смањењем садржаја органске материје у земљишту процењује се на 3,4-5,6 милијарди евра

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Мера 4 ИПАРД III програма

- Плодored на обрадивим површинама
- Затрављивање међуредног простора вишегодишњим засадима
- Успостављање и одржавање полинаторских трака
- Одрживо управљање ливадама и пашњацима

IPARD

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство пољопривреде,
шумарства и водостројарства

Co-funded by
the European Union

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача

- ❖ Фундаментална и примењена истраживања у научно-истраживачким институцијама у Републици Србији су усмерена на унапређење одрживих система производње у оквиру националних и међународних пројеката.
- ❖ Сортимент покровних усева (житарица, легуминоза, купусњака и алтернативних култура) створен у домаћим институтима, има велику потражњу у суседним земљама, чланицама ЕУ (Мађарској, Румунији, Бугарској, Хрватској).
- ❖ Било би значајно да се те исте сорте, са истим циљем, уз исту институционалну подршку, гаје на ораницама и у руралном подручју Републике Србије.

Покровни усеви - Р. Србија

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Хвала

НА ПАЖЊИ

www.ifvcns.rs

www.nsseme.com

sanja.vasiljevic@ifvcns.ns.ac.rs

